

Quản lý hoạt động giáo dục thẩm mỹ cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở các trường mầm non công lập quận 3, Thành phố Hồ Chí Minh

Phạm Thị Bảo Ngọc

Học viên cao học Trường ĐH Sài Gòn

Received: 18/4/2024; Accepted: 28/4/2024; Published: 8/5/2024

Abstract: Aesthetic education activities for preschool children do not really stimulate children's interest and abilities. Teachers always impose constraints in the classroom, teach children how to do things, use them, and then stand next to them to make sure they follow the instructions, causing a loss of positivity, creativity, and excitement among students. Lessons are still stereotypical and lack flexibility. Based on theoretical research and the current status of managing aesthetic education activities for children aged 5-6 in preschools in District 3, Ho Chi Minh City, the article proposes measures to manage those activities in public preschools in District 3, Ho Chi Minh City.

Keywords: Management, Aesthetic Education, Preschools, Ho Chi Minh City

1. Đặt vấn đề

Trong thời đại 4.0 và toàn cầu hóa, việc lĩnh hội và phát huy các giá trị văn hóa, thẩm mỹ tiên bộ của nhân loại ngày càng được chú trọng. Nó đã tác động không nhỏ đến việc giáo dục phát triển thẩm mỹ cho trẻ em. Trong bối cảnh đó, giáo dục phát triển thẩm mỹ là cầu nối giúp trẻ đi đến thế giới của cái đẹp, của tình yêu và lòng nhân hậu. Trẻ em đến với đạo đức cũng thông qua cái đẹp, thông qua việc nhìn những tấm gương, những hành động đẹp để noi theo.

Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành Thông tư số 28/2016/TT-BGDĐT ngày 30 tháng 12 năm 2016 về sửa đổi, bổ sung một số nội dung của Chương trình Giáo dục mầm non ban hành kèm theo Thông tư số 17/2009/TT-BGDĐT ngày 25 tháng 7 năm 2009 và Văn bản hợp nhất số 01/VBHN-BGDĐT ngày 13 tháng 4 năm 2021 đã đưa ra mục tiêu giáo dục phát triển thẩm mỹ cho trẻ mầm non “trẻ có khả năng cảm nhận vẻ đẹp trong thiên nhiên, cuộc sống và trong tác phẩm nghệ thuật, có khả năng thể hiện cảm xúc, sáng tạo trong các hoạt động âm nhạc, tạo hình; yêu thích, hào hứng tham gia vào các hoạt động nghệ thuật; có ý thức giữ gìn và bảo vệ cái đẹp”.

Hiện nay ở các trường MNCL Quận 3, TP Hồ Chí Minh đã quan tâm rất nhiều đến việc nâng cao chất lượng trong việc GDTM cho trẻ mẫu giáo thông qua các buổi bồi dưỡng, tập huấn, triển khai thực hiện chuyên đề tại các trường mầm non Quận 3. Trên cơ sở nghiên cứu lý luận về quản lý hoạt động GDTM cho trẻ mẫu giáo và khảo sát, đánh giá thực trạng quản lý hoạt động GDTM cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở các

trường mầm non công lập (MNCL) Quận 3, TP Hồ Chí Minh. Đề xuất các biện pháp quản lý hoạt động GDTM ở các trường MNCL Quận 3, TP Hồ Chí Minh.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Một số khái niệm

Hoạt động giáo dục thẩm mỹ (GDTM) là một trong các loại hình hoạt động của trẻ ở trường mầm non, là hoạt động chủ đạo của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi được giáo viên tổ chức, hướng dẫn nhằm giúp trẻ thỏa mãn các nhu cầu tìm hiểu khám phá, hình thành thị hiếu thẩm mỹ và nhận thức đúng đắn về cái đẹp thông các hoạt động ở trường mầm non, góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục phát triển toàn diện cho trẻ ở lứa tuổi này.

Quản lý hoạt động GDTM là tác động có mục đích, có kế hoạch đến các hoạt động giáo dục thẩm mỹ, sự tác động có ý thức của nhà quản lý tới quá trình thực hiện hoạt động GDTM của giáo viên và trẻ bằng các biện pháp hiệu quả nhất nhằm đưa hoạt động GDTM đạt tới kết quả giáo dục đề ra.

2.2. Thực trạng Quản lý hoạt động giáo dục thẩm mỹ cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở các trường mầm non công lập quận 3, Thành phố Hồ Chí Minh

2.2.1. Mô tả việc tổ chức khảo sát thực trạng

Phương pháp điều tra bằng phiếu khảo sát: Luận văn xây dựng phiếu khảo sát các vấn đề về hoạt động GDTM và quản lý hoạt động GDTM cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở các trường MNCL Quận 3, TP Hồ Chí Minh nhằm thu thập các thông tin từ cán bộ quản lý và giáo viên trong các trường mầm non.

Phương pháp đàm thoại và kết hợp phỏng vấn

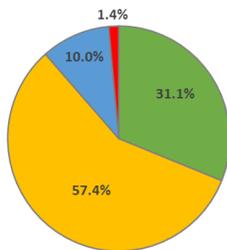
sâu: trong quá trình nghiên cứu đề tài, tác giả đã trao đổi, tiếp xúc với một số cán bộ quản lý các trường MNCL Quận 3, TP Hồ Chí Minh và một số giáo viên đang trực tiếp giảng dạy ở các trường mầm non.

Mẫu khách thể khảo sát: Sử dụng bảng hỏi, phát cho 25 CBQL và 184 GV ở 9 trường MNCL Quận 3, TP Hồ Chí Minh.

2.2.2. Kết quả khảo sát và bàn luận

1. Thực trạng về vai trò của hoạt động GDTM ở các trường MNCL Quận 3, TP Hồ Chí Minh

Biểu đồ 2.3.1. Đánh giá của CBQL và GV về vai trò của hoạt động giáo dục thẩm mỹ cho trẻ mẫu giáo ở 09 trường mầm non công lập Quận 3

■ Rất quan trọng ■ Quan trọng ■ Ít quan trọng ■ Không quan trọng

Đa phần đều thể hiện quan điểm hoạt động GDTM đóng vai trò rất quan trọng (31,1%), quan trọng (57,4%) cho thấy sự đánh giá của cán bộ quản lý, giáo viên cơ bản đã định hướng đúng đắn về giáo dục toàn diện cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi cần phải có hoạt động GDTM song song với các hoạt động giáo dục nhận thức, thể chất. Tuy nhiên vẫn có 10,0% đánh giá ít quan trọng và 1,4% đánh giá không quan trọng, một số cán bộ quản lý, giáo viên xem nhẹ

2. Thực trạng thực hiện mục tiêu GDTM ở các trường MNCL Quận 3, TP Hồ Chí Minh

Biểu đồ trên cho thấy, đa số các CBQL và GVMN trong mẫu khảo sát đã xác định được mục tiêu của hoạt động GDTM cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở các trường MNCL Quận 3, TP Hồ Chí Minh trong hiện nay ở mức độ khá (với ĐTB Chung = 4,09), các mục tiêu đề ra của hoạt động GDTM trên cơ bản đều được các CBQL và GV đánh giá thực hiện tốt và khá. Tuy nhiên vẫn còn một số đánh giá ở mức trung bình, yếu, kém nhưng tổng thể cho thấy các trường đã xác định tốt và cụ thể mục tiêu của hoạt động GDTM cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi và thực hiện giáo dục theo đúng mục tiêu đề ra.

3. Thực trạng thực hiện nội dung GDTM

Kết quả khảo sát thực hiện nội dung GDTM cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở các trường MNCL Quận 3, TP Hồ Chí Minh được khảo sát trên 209 khách thể gồm 25 CBQL và 184 GV ở 09 trường MNCL Quận

3, TP Hồ Chí Minh được thể hiện qua bảng 2.3.3

Vẫn còn 14,35% đánh giá đạt trung bình, 19,14% đánh giá đạt yếu, 0,96% đánh giá đạt kém. Tồn tại cũng còn một số GV ngại khó, ngại gặp rủi ro khi không kiểm soát bao quát lớp trong việc cho trẻ sử dụng các công cụ, nguyên vật liệu như: kéo, cọ vẽ, màu nước,... chính vì vậy nội dung sử dụng công cụ trong hoạt động tạo hình cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi đôi lúc thực hiện chưa tốt.

4. Thực trạng sử dụng phương pháp GDTM

Kết quả khảo sát thực trạng sử dụng phương pháp GDTM cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở các trường MNCL Quận 3, TP Hồ Chí Minh được thể hiện qua bảng 2.3.4

Kết quả như trên cho thấy, các GVM đã dùng phương pháp cho trẻ tiếp xúc trực tiếp, trải nghiệm các hoạt động như vậy sẽ tác động trực tiếp đến thị giác cũng như xúc giác của trẻ, phát huy trí tưởng tượng và khả năng sáng tạo của bản thân mình.

Kết quả khảo sát cho thấy đa số GVMN đã sử dụng “Hình thức hoạt động nhóm” tại các trường mầm non khi trẻ tham gia hoạt động GDTM với số phiếu khảo sát ĐTB = 4,28 mức độ tốt, xếp TB1, trong đó có trên 80% đánh giá đạt tốt và khá. Cho trẻ hoạt động nhóm sẽ giúp trẻ học tập, phát huy các kỹ năng, tư duy và làm việc một cách hiệu quả hơn thông qua những hoạt động chung. Ngoài ra mỗi trẻ đều có một cá tính, điểm mạnh, điểm yếu riêng biệt nên khi hoạt động nhóm hiệu quả trẻ sẽ phát triển được những điểm mạnh của mình, đồng thời cũng tự khắc phục các điểm yếu, khuyết điểm cho nhau.

6. Thực trạng các điều kiện hỗ trợ hoạt động GDTM

Nhìn chung về các điều kiện hỗ trợ hoạt động GDTM ở các trường MNCL Quận 3, TP Hồ Chí Minh vẫn gặp rất nhiều hạn chế, không được CBQL, GV đánh giá cao. Mặc dù hằng năm nhà trường đều có kế hoạch mua sắm thêm CSV, trang bị thiết bị giảng dạy bổ sung dành cho hoạt động GDTM nhưng chưa đáp ứng đủ nhu cầu học tập, tìm hiểu của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi.

6. Thực trạng nhận thức về tầm quan trọng của quản lý hoạt động GDTM ở các trường MNCL Quận 3, TP Hồ Chí Minh

Qua bảng khảo sát về mức độ đồng ý về nhận thức tầm quan trọng của quản lý hoạt động GDTM cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở các trường MNCL Quận 3, TP Hồ Chí Minh đạt ĐTB Chung = 3,94 mức độ khá đồng ý, cho thấy rằng CBQL, GVMN nhận thức rõ được tầm quan trọng của quản lý hoạt động GDTM thể hiện chi tiết qua các nội dung sau đây:

Nhận thức về tầm quan trọng của quản lý hoạt động GDTM sẽ “Giúp cho các thành viên trong trường hiểu rõ nhiệm vụ, trách nhiệm của mình trong hoạt động GDTM cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi trong trường mầm non” đạt ĐTB = 3,64, trong đó có tới 21,05% đồng ý vừa phải, 19,14% ít đồng ý, 0,48% không đồng ý, kết quả cho thấy GV còn chưa tự ý thức chủ động, tự giác trong các hoạt động giáo dục thẩm mỹ, cần phải đợi sự chỉ đạo, giao nhiệm vụ cụ thể thì mới triển khai.

7. Thực trạng lập kế hoạch hoạt động GDTM ở các trường MNCL Quận 3, TP Hồ Chí Minh

Tim hiểu thực trạng lập kế hoạch hoạt động GDTM cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở các trường MNCL Quận 3, TP Hồ Chí Minh cho ra kết quả như sau:

Cô T.T.T.M, Phó hiệu trưởng trường MNCL trong Quận 3 có chia sẻ: “*Để quản lý và tổ chức hoạt động GDTM cho trẻ cần có cơ sở vật chất, các trang thiết bị, đạo cụ, ... phù hợp cho các hoạt động khác nhau, tuy nhiên đa phần các trường MNCL trên địa bàn TP Hồ Chí Minh đều sử dụng, phụ thuộc vào nguồn ngân sách nhà nước, mà hoạt động xã hội hóa giáo dục chưa triển khai tốt, nhà trường phải cân đối nhiều hạng mục khác, nên đôi lúc biết các điều kiện về cơ sở vật chất thiếu, cần bổ sung nhưng không thể lên kế hoạch mua sắm*” (phỏng vấn tháng 3 năm 2024)

8. Thực trạng tổ chức hoạt động GDTM

Các nội dung quản lý về tổ chức thực hiện kế hoạch GDTM cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi vẫn chưa thực hiện đồng đều nhau, được thể hiện rõ qua các nội dung khảo sát trong bảng hỏi như sau:

“Phân công công việc cho các giáo viên và bộ phận chuyên trách, Hiệu trưởng luôn chú trọng đến đặc điểm tâm lý, nhận thức của trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi để thiết kế các hoạt động GDTM cho trẻ” đạt ĐTB = 3,99 mức khá, xếp TB1. “Tổ chức thực hiện hoạt động GDTM cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi phải có sự phối hợp giữa các bộ phận với nhau” đạt ĐTB = 3,95 mức khá, xếp TB2.

9. Thực trạng kiểm tra đánh giá kết quả thực hiện kế hoạch hoạt động GDTM ở các trường MNCL Quận 3, TP Hồ Chí Minh

Việc kiểm tra, đánh giá hoạt động GDTM cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở các trường MNCL Quận 3, TP Hồ Chí Minh đạt ĐTB chung = 3,41 mức độ khá, vẫn còn nhiều nội dung cụ thể bị đánh giá ở mức độ trung bình, cho thấy về việc kiểm tra, đánh giá hoạt động GDTM cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi còn hạn chế.

3. Kết luận

Một số hạn chế yếu kém cần có biện pháp quản lý phù hợp để khắc phục kịp thời như: Nhận thức của một số ít CBQL, GV về vai trò tầm quan trọng, mục tiêu của hoạt động giáo dục cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở các trường mầm non vẫn còn chưa cao, một số cho rằng trẻ sẽ phát triển tự nhiên về mặt tình cảm kỹ năng xã hội, thẩm mỹ, tự cảm nhận cái đẹp qua nhiều sự vật hiện tượng, cuộc sống quanh mình mà không chú trọng nhiều vào việc cho trẻ hoạt động GDTM trong trường mầm non.

Xây dựng, lập kế hoạch vẫn chưa bám sát, hoàn chỉnh, chưa có tính nhất quán giữa các hoạt động với nhau. Các hình thức hoạt động GDTM cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi vẫn nằm trong khuôn khổ lớp học thông qua các hoạt động âm nhạc, tạo hình, làm quen văn học mà GV chưa mạnh dạn phát triển thêm các hình thức mới giúp trẻ hứng thú vào hoạt động, kích thích tò mò khám phá, cảm nhận cái đẹp tự nhiên riêng mỗi bản thân trẻ.

Để khắc phục những yếu kém bất cập, tác giả đề xuất các biện pháp quản lý sau đây: Tổ chức bồi dưỡng nâng cao nhận thức của CBQL, GV mầm non về vai trò hoạt động GDTM cho trẻ 5 – 6 tuổi; Xây dựng kế hoạch quản lý hoạt động GDTM chung cho toàn trường và xác định những nội dung cần GDTM cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi; Chỉ đạo đa dạng hình thức hoạt động GDTM cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi theo định hướng lấy trẻ làm trung tâm; Chỉ đạo công tác huy động các nguồn lực nhằm hoàn thiện cơ sở vật chất, trang thiết bị, đạo cụ hoạt động GDTM cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở các trường MNCL Quận 3, TP Hồ Chí Minh; Tăng cường công tác kiểm tra đánh giá các hoạt động GDTM cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi đáp ứng đổi mới giáo dục.

Các biện pháp đề xuất được đánh giá cao về tính cấp thiết và tính khả thi, vì vậy nếu được thực hiện đồng bộ, linh hoạt tại các trường mầm non sẽ mang lại hiệu quả cao cho công tác quản lý hoạt động GDTM ở những năm học tiếp theo.

Tài liệu tham khảo

1. Đỗ Xuân Hà (1997). *GDTM- Môn nợ lớn đối với thế hệ trẻ*, NXB Giáo dục. Hà Nội
2. Đào Thị My (2017). *Phát triển xúc cảm thẩm mỹ trong hoạt động giáo dục nghệ thuật cho trẻ 5 – 6 tuổi ở trường mầm non thực nghiệm Hoa Hồng*, Tạp chí GD
3. Đặng Thành Hưng (2010). *Đặc điểm quản lý giáo dục và quản lý trường học trong bối cảnh hiện đại hóa và hội nhập Quốc tế*, Tạp chí QLGD, số 22/10, Hà Nội